

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет агротехнологій та екології
Кафедра плодоовочівництва, виноградарства та біохімії

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

ВИНОГРАДАРСТВО І АМПЕЛОГРАФІЯ (РОЗДІЛ «АМПЕЛОГРАФІЯ»)

(http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=23)

Викладач: к.с.-г.н., доц., с.н.с. Алексеева Ольга Миколаївна
<http://www.tsatu.edu.ua/hb/people/alekseeva-olha-mykolaivna/>

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин 120 годин

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Курс «Виноградарство і ампелографія (розділ «Ампелографія»)» складає основу теоретичної та прикладної підготовки студентів, без засвоєння якої неможлива успішна діяльність сучасного спеціаліста в галузі садівництва та виноградарства. Предметом навчальної дисципліни «Виноградарство і ампелографія (розділ «Ампелографія»)» є: формування у майбутніх фахівців з садівництва і виноградарства знань і практичних вмінь з вирощування посадкового матеріалу та промислових насаджень винограду столових та технічних сортів.

Метою викладання дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності через вирішення технологічних питань згідно з вимогами розвитку галузі на основі інтенсифікації спеціалізованих господарств, використанні досягнень науки та провідного вітчизняного та світового досвіду, потреб промисловості і населення в продукції виноградарства високої якості.

Завдання дисципліни полягають у

- вирішенні проблеми отримання високих врожаїв столових і технічних сортів винограду у різних зонах його вирощування з урахуванням впливу основних екологічних факторів.

- встановлення оптимальної системи ведення культури, насаджень, кущів в залежності від організаційно-економічних можливостей господарства, зони вирощування, сортименту.

- вміння оцінити стан росту і розвитку винограду для вибору основних технологічних прийомів догляду.

- використання новітніх досягнень світового виноградарства у сучасному виноградарстві України.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
203 «Садівництво та виноградарство»	<p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати в команді.</p>	<p>ФК01. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин).</p> <p>ФК02. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодкових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.</p> <p>ФК05. Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні і виробничі дані у галузі садівництва та виноградарства.</p> <p>ФК08. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві та виноградарстві.</p> <p>ФК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>	<p>РН04. Порівнювати та оцінювати сучасні науковотехнічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.</p> <p>РН07. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.</p> <p>РН08. Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві.</p> <p>РН09. Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності плодоовочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття.</p> <p>РН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого та посадкового матеріалу плодоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог.</p> <p>РН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної плодово-ягідної продукції та винограду відповідно до чинних вимог.</p> <p>РН17. Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.</p>

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Ампелографія, як наука.
2. Методи селекційної роботи у виноградарстві.
3. Сортовий склад столових сортів винограду.
4. Характеристика технічних сортів винограду і філоксеростійких сортів – підщеп

Орієнтовний перелік тем лабораторних робіт

1. Ботанічна класифікація родини Виноградових.
2. Апробація виноградарників. Масова і клонова селекція на виноградниках та методика їх проведення.
3. Схема ампелографічного описування сортів винограду.
4. Схема і методика ботанічного опису морфологічних ознак органів виноградної рослини, що характеризують сорт.
5. Визначення сортів винограду за морфологічними ознаками органів виноградної рослини.
6. Органолептична та дегустаційна оцінка столових сортів винограду.
7. Методика механічного аналізу. Визначення механічного складу і механічних властивостей грона і ягід винограду.
8. Визначення філоксеростійких підщепних форм

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університеті.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Ампелографический атлас сортов и форм винограда селекции НИЦ «Институт виноградарства и виноделия им. В.Е. Таирова» / Власов В.В. и др. – К.: Аграрна наука, 2014. – 136 с.
2. Власюк С.Г., Бондаренко А.О. Садівництво і виноградарство: Навч. посібник. - К.: Вища школа, 1990. - 374 с.

4. Дикань О.П., Бондаренко А.О., Заморський В.В., Палеха О.Г. Виноградарство (практикум). Навчальний посібник. - Сімферополь: Бізнес -Інформ, 2002. - 208 с.
5. Літвинов П.І. Виноградарство / К.: Урожай, 1978. – 360 с.
6. Плодівництво, овочівництво і виноградарство / Каблучко Г.О. та ін. – К.: Урожай, 1983. – 262 с.
7. Плодоовочівництво. Навчальний посібник / В.Г. Підберезецький. – К., 2007. – 287 с.
8. Система сертифікованого виноградного розсадництва України: монографія. / Я.Н. Гадзало та ін.; за наук. ред. В.В. Власова. – К.: Аграрна наука, 2015. – 288 с.
9. Технологія виробництва овочів і плодів: Підручник / О.Ю. Барабаш, А.П. Учакін, О.М. Цизь та ін. За ред. О.Ю. Барабаша. К.: Вища школа, 2004. - 431 с.
10. Виноградарство. Методичні вказівки до лабораторних робіт для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 203 «Садівництво і виноградарство» / О.М. Алексєєва, П.Г. Бондаренко. – Мелітополь: ТДАТУ. - 2018.

Гарант освітньої програми

Алексєєва О.М.